

CMR

متن اصلی و ترجمه شده کنوانسیون
(سی - ام - آر)
قرارداد حمل بین المللی جاده ای کالا

(فصل چهارم)

تهیه شده در آینده سازان آسایش فردا

www.asaf724.ir

فصل چهارم

(مسئولیت حمل کننده)

ماده 17

1) حمل کننده مسئول فقدان تمام یا قسمتی از کالا و خسارت وارده به آن از تاریخ تحویل گرفتن کالا تا زمان تحویل دادن آن و همچنین مسئول هرگونه تاخیر در تحویل کالا خواهد بود.

2) در صورتی که فقدان یا خسارت یا تاخیر بسبب عمل خلاف یا غفلت مدعی یا بموجب دستورات داده شده توسط وی، غیر از دستوراتی که حمل کننده در انجام آن دچار اشتباه یا غفلت شده باشد، یا به علت عیب ذاتی کالا و یا اوضاع و احوالی غیر قابل اجتناب که حمل کننده قادر به جلوگیری از آن نبوده حادث شود، حمل کننده از مسئولیت مبری خواهد بود.

3) حمل کننده به دلیل وضعیت معیوب وسیله نقلیه ای که از آن برای کار حمل استفاده می کند یا به علت اشتباه یا غفلت شخصی که وسیله نقلیه را از او کرایه کرده و یا اشتباه یا غفلت نمایندگان و خدمه شخص مذکور از مسئولیت مبری نخواهد بود.

4) با رعایت بندهای 2 الی 5 ماده 18 در صورتیکه فقدان و خسارت از مخاطرات ذاتی خاص در یک یا چند مورد از موارد زیر حادث گردد حمل کننده از مسئولیت مبری خواهد بود:

الف) استفاده از وسایل نقلیه روباز بدون پوشش در صورتیکه با استفاده از چنین وسایلی صراحتاً توافق شده و در راهنما قید شده باشد.

ب) عدم بسته‌بندی یا وجود بسته بندی ناقص در مورد کالاهایی که در صورت نداشتن بسته بندی یا بسته بندی ناقص به دلیل طبیعتی که دارند متحمل نقصان یا خسارات می شوند.

ج) انجام کار تحویل و تحول، بارگیری، بار چینی یا تخلیه کالا به وسیله فرستنده یا گیرنده و یا شخصی که از طرف آنان به اینکار گمارده شده باشد.

د) طبیعت بعضی از کالاها بخصوص بواسطه شکستگی، زنگ زدگی، پوسیدگی، خشکی، نشتی، نقصان معمولی، آفت یا بید زدگی که تمام یا قسمتی از کالا را خصوصاً در معرض فقدان یا خسارت قرار می‌دهند.

ه) عدم کفایت یا کامل نبودن علائم و شماره های روی بسته ها
و) حمل حیوانات زنده

5) طبق مقررات این ماده در مواردی که حمل کننده نسبت به بعضی از عوامل موجب فقدان، خسارت، یا تاخیر مسئول نبوده

باشد نسبت به عوامل دیگر فقط تا حدی مسئول است که عوامل مذکور است در فقدان، خسارت یا تأخیر کالا سهیم بوده اند.

ماده 18

1) مسئولیت اثبات اینکه فقدان، خسارت یا تأخیر در نتیجه یکی از عوامل مندرج در بند 2 ماده 17 حادث شده با حمل کننده خواهد بود.

2) وقتی حمل کننده استدلال کند که تحت اوضاع و احوال مربوطه، فقدان یا خسارت می توانسته به یک یا چند مورد از مخاطرات خاص موضوع بند 4 ماده 17 نسبت داده شود فرض بر صحت مدعی می گردد.

در اینصورت مدعی حق خواهد داشت ثابت کند که فقدان یا خسارات در حقیقت کلاً یا جزئاً منتسب به یکی از مخاطرات نبوده است.

3) این فرضیه در صورتیکه کسری غیر عادی حادث شده یا در صورت فقدان هر بسته تحت شرایط بیان شده در بند 4 (الف) ماده 17 شمولی نخواهد داشت.

4) در صورتیکه حمل کننده در وسیله نقلیه مخصوصی که برای

حفاظت کالا از اثرات گرما، سرما، تغییرات حرارت یا رطوبت هوا مجهز شده انجام گیرد حمل کننده نمی توانند از مزایای پیش بینی شده در بند 4 (د) ماده 17 استفاده نمایند مگر اینکه ثابت کند که تحت شرایط موجود تمام اقدامات لازم در مورد انتخاب، نگاهداری و استفاده از چنین تجهیزاتی از طرف او رعایت گردیده و هر دستور خاص صادر شده به او انجام شده است.

5) حمل کننده نمیتواند از مزایای پیش بینی شده در بند 4 (د) ماده 17 استفاده نماید مگر اینکه ثابت کند که تحت شرایط موجود تمام اقداماتی که بطور عادی برعهده او بوده انجام شده و هر دستور خاص صادر شده به او رعایت گردیده است.

ماده 19

تاخیر در تحویل وقتی مصداق پیدا می کند که کالا در مهلت توافق شده و در صورتیکه مهلتی توافق نشده باشد در مدت زمانی که بطور معمول با در نظر گرفتن شرایط موجود منظور می شود تحویل نگردد و مهلت حمل بخصوص در مورد خرده بار، باتوجه به زمان مورد نیاز برای تکمیل ظرفیت در شرایط عادی، از مدت معقولی که برای حمل کننده ساعی در نظر گرفته می شود تجاوز نماید.

ماده 20

1) عدم تحویل کالا ظرف 30 روز پس از انقضای مدت توافق شده یا در صورتیکه چنین مهلتی توافق نشده باشد 60 روز پس از تحویل کالا به حمل کننده دلیل قطعی بر مفقود شدن کالا است و شخص که حق اقامه دعوی دارد می‌تواند پس از گذشت مدت مذکور چنین کالایی را مفقود شده تلقی نماید.

2) شخصی که حق اقامه دعوی دارد با دریافت غرامت کالای مفقود شده می‌تواند کتباً تقاضا نماید که چنانچه ظرف یک سال از تاریخ دریافت غرامت کالا پیدا شود، موضوع را فوراً به او اطلاع دهند. وصول چنین تقاضایی باید کتباً تایید شود.

3) شخصی که حق مزبور را دارد در ظرف 30 روز پس از دریافت چنین اطلاعیه‌ای می‌تواند بخواهد که کالا در مقابل پرداخت هزینه‌های مقرر که در راهنامه منعکس می‌باشد و استرداد غرامت دریافتی منهای هزینه‌های در بر گرفته شده به او تحویل داده شود.

این عمل لطمه ای به حقوق شخص مذکور برای مطالبه خسارت تاخیر در تحویل موضوع ماده 23 و موارد مشمول ماده 26 وارد نخواهد کرد.

4) در صورتیکه تقاضای موضوع بند 2 بعمل نیاید یا ظرف 30 روز مذکور در بند 3 هیچ دستوری داده نشود و یا اینکه کالا در مدتی بیش از یک سال از تاریخ پرداخت غرامت پیدا شود حمل کننده حق خواهد داشت طبق قوانین محلی که کالا در آن قرار دارد عمل نماید.

ماده 21

چنانچه کالا بدون وصول وجوهی که می‌بایست طبق شرایط قرارداد حمل توسط حمل کننده دریافت می‌شد، تحویل گیرنده داده شود، حمل کننده خسارت فرستنده را به میزانی که مازاد بر وجه مذکور نباشد خواهد پرداخت بدون اینکه این پرداخت لطمه‌ای به حق حمل کننده مبنی بر اقامه دعوی علیه گیرنده وارد نماید.

ماده 22

1) وقتی فرستنده کالایی را با ماهیت خطرناک به حمل کننده تحویل می‌دهد باید حمل کننده را دقیقاً از نوع خطر و در صورت لزوم از اقدامات احتیاطی که باید بعمل آید مطلع سازد. در صورتیکه این اطلاعات در راهنما ذکر نشده باشد مسئولیت

اثبات اینکه حمل کننده از نوع خطر ناظر بر حمل کالای مورد بحث آگاه بوده است، با ارائه دلایل دیگری، بعهدده فرستنده یا گیرنده خواهد بود.

2) چنانچه حمل کننده از وجود کالای با ماهیت خطرناک موضوع بند 1 این ماده آگاه نشده باشد می تواند در هر زمان و در هر مکانی کالا را تخلیه کرده یا آن را از بین برده و یا خنثی نماید بدون اینکه غرامتی از این بابت بپردازد. به علاوه فرستنده کالا مسئول جبران تمام هزینه‌ها، فقدان یا خساراتی است که از تحویل چنین کالایی به منظور حمل یا از حمل آن حادث شود.

ماده 23

1) وقتی تحت مقررات این کنوانسیون حمل کننده ای مسئول پرداخت غرامتی نسبت به خسارت تمام یا قسمتی از کالا گردد این غرامت براساس ارزش کالا در مکان و زمان قبول آن برای حمل محاسبه خواهد شد.

2) ارزش کالا براساس قیمت بورس یا اگر چنین قیمتی وجود نداشته باشد براساس قیمت روز بازار و در صورتیکه قیمت بورس و قیمت روز بازار معلوم نباشد با در نظر گرفتن ارزش معمول کالایی از

همان نوع و کیفیت تعیین خواهد شد.

3) در هر صورت غرامت نباید از 25 فرانک برای هر کیلوگرم کسری از وزن ناخالص کالا تجاوز نماید منظور از "فرانک" فرانک طلا به وزن 10.31 گرم با درجه خلوص 900 در هزار می باشد.

4) علاوه بر این، هزینه حمل، حقوق گمرکی و سایر هزینه‌هایی که در ارتباط با حمل کالا بوجود آمده در صورتیکه خسارت مربوط به کل کالا باشد تماما و چنانچه مربوط به قسمتی از کالا باشد باید نسبت به همان قسمت مسترد گردد ولی خسارت دیگری قابل پرداخت نخواهد بود.

5) در موارد تاخیر در صورتیکه مدعی ثابت نماید که خسارتی از این بابت به او وارد شده است حمل کننده خسارتی را که بیش از کرایه حمل نباشد جبران خواهد نمود.

6) در مواردیکه ارزش کالا یا نفع خاص در تحویل براساس مواد 24 و 26 اظهار شده باشد ممکن است خسارت بیشتری مطالبه گردد.

ماده 24

فرستنده می‌تواند در مقابل پرداخت هزینه ای اضافی که میزان آن با تراضی با حمل کننده تعیین خواهد شد در راهنما ارزشی بیش از میزان مقرر در بند 3 ماده 23 برای کالا اظهار نماید. در چنین صورتی مبلغ اظهار شده جانشین میزان مقرر خواهد بود.

ماده 25

(1) در صورت خسارت به کالا، حمل کننده مسئول جبران مبلغ کاهش است که در ارزش کالا بوجود می‌آید. این کاهش بر اساس ارزش کالا که طبق بندهای 1 و 2 و 4 ماده 23 تعیین می‌گردد محاسبه خواهد شد.

(2) در هر صورت غرامتی که از این بابت پرداخت می‌شود نباید از میزان های زیر تجاوز نماید:
(الف) در صورتیکه تمام کالا خسارت دیده باشد، از مبلغی که در مورد نابودی کل کالا قابل پرداخت است.
(ب) چنانچه قسمتی از محموله خسارت دیده باشد، از مبلغی که در مورد نابودی قسمتی از کالا قابل پرداخت است.

ماده 26

1) فرستنده می تواند در مقابل پرداخت هزینه‌های اضافی مورد توافق با حمل کننده مبلغ نفع خاص را در قبال فقدان یا خسارت یا تجاوز از مهلت توافق شده با درج این مبلغ در راهنما تعیین نماید.

2) صرف نظر از غرامت پیش‌بینی شده در موارد 23 و 24 و 25 در صورتیکه نفع خاص در تحویل اظهار شده باشد، در ازاء فقدان یا خسارت اضافی تحقق یافته، ممکن است غرامتی تا میزان نفع اظهار شده مطالبه گردد.

ماده 27

1) مدعی حق مطالبه بهره بر غرامت قابل پرداخت را خواهد داشت. چنین بهره ای بمیزان سالیانه 5% از تاریخ مطالبه کتبی از حمل کننده یا در صورتیکه چنین مطالبه ای صورت نگرفته باشد از تاریخی که اقدامات قانونی بعمل آمده تعلق خواهد گرفت.

2) وقتی مبالغی که مبنای محاسبه غرامت قرار می‌گیرد به پول رایج کشوری که در ادعای غرامت می‌شود اظهار نگردیده باشد تبدیل

براساس نرخ روز ارز و در محل پرداخت غرامت به عمل خواهد آمد.

ماده 28

1) در مواردیکه طبق قوانین لازم الاجرا فقدان، خسارت یا تاخیر ناشی از حمل تحت مقررات این کنوانسیون موجب ادعائی اضافه بر قرارداد گردد حمل کننده می‌تواند از مقررات این کنوانسیون که رافع مسئولیت او بوده یا میزان غرامت متعلقه را تعیین یا محدود می‌کند استفاده نماید.

2) در مواردیکه ادعائی اضافه بر قرارداد در قبال فقدان، خسارت یا تاخیر متوجه یکی از اشخاصی گردد که براساس شرایط ماده 3 تحت مسئولیت حمل کننده کار می‌کنند، چنین شخصی نیز می‌تواند از مقررات این کنوانسیون که رافع مسئولیت حمل کننده بوده یا میزان غرامت متعلقه را تعیین یا محدود می‌کند استفاده نماید.

ماده 29

1) چنانچه خسارت وارده به کالا در نتیجه قصور یا خلاف عمدی از

ناحیه حمل کننده بوده باشد و طبق قانون دادگاه یا دیوانیکه به موضوع رسیدگی می‌کند در حکم خطای عمدی تلقی شده باشد در چنین صورتی حمل کنند حق استفاده از مقررات این فصل را که مسئولیت او را رفع یا محدود یا بار اثبات را از گردن او ساقط می‌کند نخواهد داشت.

2) مقررات بند فوق در صورتیکه قصور یا خلاف عمدی از طرف نمایندگان و خدمه و سایر اشخاصیکه حمل کننده از خدمت آنها در کار حمل استفاده می‌کند رخ داده باشد نیز جاری خواهد بود مادامیکه نمایندگان، خدمه یا اشخاص مذکور در حدود وظیفه شغلی خود عمل نموده باشند.

علاوه بر این در چنین موردی نمایندگان، خدمه یا اشخاص مورد بحث حق ندارند نسبت به مسئولیت شخصی خود از مقررات فصل یاد شده در بند 1 استفاده نمایند.